

We volstaan thans niet te zeggen, dat we het jammer vinden, dat hij dezen stap heeft gedaan. Eerst als hij naar zijn overtuiging geen recht had kunnen vinden in onze kerken, was er voor hem aanleiding geweest een en ander te publiceren. Maar nu o.i. zeker nog niet.

Andere persstemmen geven eenzelfde geluid. De „Hilversumsche Kerkbode“ merkt nog op, dat beoordeling der kwestie beter mogelijk zou zijn, als tusschen antwoord 1 en 2 van dr. Geelkerken ook door hem in zijn brochure was opgenomen het schrijven dat de classis Amsterdam aan dr. G. richtte. Ik kan dat natuurlijk niet beoordelen. Maar ik ben er zeker van, dat, als het te eeniger tijd noodig is, te publiceren, de Geref. kerken alles aan de publicatie zullen overgeven, en dat dan ook deze hier ontbrekende „Zwischenbrief“ niet verloren zal raken. Intusschen hebbe men geduld en hope met prof. Groshede, dat de ontijdige publicatie niet behoeft gevolgd te worden door een noodzakelijke, en dan tijdige.

Gibeon en Ajalon.

Onlangs gaf het „Alg. Weekbl. voor Chr. dom en Cultuur“ een beschouwing van Prof. Obbink over Jozua's „zon, sta stil te Gibeon en gij maan, in het dal van Ajalon“. Daaraan wordt nu vastgeknoopt een „gezonden stuk“ van H. J. Bouwers te Groningen, die o.m. het volgende schrijft:

Ik zou een lans willen breken voor de meening, dat het bericht in den oudsten vorm, waarin het ons is overleverd (dus in het „boek des oprichters“) niet die bedoeling heeft. Ik zou dit nog niet hebben durven neerschrijven, als het niet mijn hooggeachte leermeester Prof. Böhl was, die indertijd op een college er op wees, dat we de verklaring hier niet op astronomisch, maar op godsdienst-historisch terrein moeten zoeken. Wat voor mij, toen ik het, voor zoover in mijn vermogen, naging, steeds meer aan waarschijnlijkheid won. Het zij mij dan vergund in het kort deze godsdienst-historische verklaring weer te geven, waarbij ik grootendeels prof. Böhl zal volgen.

De Israëlieten met hun god Jahwe aan het hoofd strijden tegen hun vijanden, die echter ook hun goden hebben om hen te helpen: de zonnegod, die op de hoogte van Gibeon en de maangodin, die in 't dal Ajalon werd vereerd. Zij zijn de vijanden van Jahwe en willen, om hun volk te helpen, meestrijden tegen den god der Israëlieten. Maar Jahwe is de machtigste. En op bevel van Jozua moeten die vreemde goden blijven, waar ze zijn. Ze mogen hun volk niet te hulp komen. — Tot zoover het oude bericht met z'n primitieve voorstelling van de goden, die met en voor hun volk strijden. Vers 13b en 14 werden er aan toegevoegd door den redactor, die het oude bericht niet meer begreep en het astronomisch opvatte. Voor zijn bewustzijn bestond daartegen immers niet het minste bezwaar.

Jahwe is toch almachtig. Zoo wordt het ook duidelijk, dat vs 12 niet het gewone woord van „stilstaan“ gebruikt, maar daniāna, verstijfd worden van schrik, niets doen (Gesenius Handwörterbuch). De redactor, niet twijfelend aan het astronomisch gebeuren, neemt dit woord niet over, maar gebruikt natuurlijkerwijze het gewone woord voor stilstaan: amad.

Prof. Obbink merkt hier tegen op:

Ja, die verklaring was mij bekend. Ze heeft wel wat aantrekkelijks. Maar dat de zonnegod speciaal te Gibeon en de maangod te Ajalon werd vereerd, is een onderstelling, voor deze gelegenheid uitgevonden. Dat lijkt mij de zwakke plek in deze rede-nering. Er zijn nog andere zwakke plekken, maar ik kan daar hier moeilijk op ingaan.

Al is de opinie van Prof. Obbink zelf de onze niet, in zijn bestrijding van die van inzender kunnen we hem natuurlijk gaarne volgen.

K. S.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Bedum: J. H. A. Bosch te Nijverdal en Dr. J. Thijs te Meppel. Doetinchem: M. A. van Pernis te Schoonewoerd en D. Ringnalda te Leimuiden.

Beroepen te:

Gerkesslooster-Stroubos B: D. G. A. Brouwer te Paesens e.a. Nieuwlande (Dr.): H. Lanning te Siddeburen. Raamsdonk e.a.: J. H. Donner te Breda. Westruan: eand. C. J. Sikkat te Oegstgeest.

Aangenomen naar:

Tiel: W. van Gelder te Langeslag. Voorsehoen: Dr. D. K. Wielinga te Baambrugge.

Bedankt voor:

Gröpskerk (Gr.): J. H. Kneze te Leidschendam. Semoekerke (W.): E. J. Wientjes te Oudshoorn.

Intrede te:

Lopik: W. H. Bouwman. Tekst: Jes. 28:16.

Beroepbaar verklaard. Door de classis Barendrecht is praeparator geëxamineerd en beroepbaar verklaard de heer J. Maaskant van Rijnsoord.

De heer Maaskant zal wel gaarne des Zondags de Kerken dienen, maar kan nog geen beroep in overweging nemen.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Baarn: K. Groen te Zwijndrecht en L. de Bruijne te Zwolle.

Aangenomen naar:

Hoogeveen: K. Zuidersma te 's-Gravendeel.

Bedankt voor:

Arnhem: J. Jongeleen te Hilversum. Broek op Langendijk: K. Zuidersma te 's-Gravendeel. Franeker: M. Holtrup te Urum. Haarlem: A. H. Hilbers te Enschede. Vlaardingen: A. H. Hilbers te Enschede.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Moerapelle: A. de Blois te Vlaardingen en J. Overduin te Rotterdam. Rijssen: J. R. van Oordt te Ophoven en M. Hofman te Krabbendijke.

Beroepen te:

Rijssen: M. Hofman te Krabbendijke.

Bedankt voor:

Ridderkerk: H. Kieriet Jz. te Veendam.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drietal te:

Joure: J. A. ten Bokkel Huinink te Nummendorp, L. Moolhuizen te Minnertaga en W. J. de Wilde te Koudum. Steenwijk: P. J. F. van Voorst Vader te Lochem, J. C. J. J. J. te Delfzijl en D. M. Blankhart te Nijverdal.

Beroepen te:

Eierland (Texel): W. Th. Hoek, eand. te Nijega. Onatwedde (toez.): G. Lans te Oudekerk a. d. Dassel. Oudewater (2e maal): G. Alera te Nieuw-Lekkerkerk. Wadenoyen: eand. W. Th. Hoek te Nijega. Utrecht (vac. S. v. Dorp): Dr. G. W. Oberman te Leeuwarden. Zegveld: J. H. Gunning E.Bz. te Vuurache. Zeist (vac. B. Batelaan): R. Bartlema te Hoogeveen. Zwaagwesteinde (toez.): H. W. M. Hupkes te Zandeweer.

Bedankt voor:

Nieuw en Wiernum: J. W. v. d. Does te Brielle. Ouddorp: P. de Looze te Renkum. Oudshoorn: C. J. Leemans te Gameren.

Afscheid van:

Bergambacht: P. J. Steenbeek. Tekst: Fil. 1:6. Berkenwoude: J. N. v. d. Heijden. Tekst: Hand. 30:32.

Intrede te:

Bunschoten: eand. E. J. Mulder. Tekst: Joh. 1:18. Rilland-Ball: J. Hartjes. Tekst: Matth. 9:37 en 38. Spaarndam: A. Snothlage. Tekst: 1 Cor. 1:23 en 24.

Emeritaal aangevraagd door:

Da G. E. Melen te Kloetinge, tegen 1 Nov. a.s.

Lezers van „De Reformatie“, die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw FAMILIE-ADVERTENTIËN ter plaatsing zenden. ::

GLAS IN LOOD.

Geschilderd en gebrand Glas.
J. BROERE - ROTTERDAM
Opgericht 1896
DIJKSTRAAT 115 - 117 - 119
Telefoon 2407.

Heden verscheen bij J. H. KOK te Kampen:

CHRISTUS IS ALLES

SCHRIFTOVERDENKINGEN
UIT DE EVANGELIËN
DOOR
Ds J. H. LANDWEHR
Em. Pred. van Rotterdam
Prijs f 2.25. Geb. f 3.—

Bij 't verlaten van zijn ambtelijken arbeid, wordt deze bundel van twaalf kostelijke overdenkingen den broeders en zusters aangeboden door den Schrijver.

N.V. „REFORM“
Dir. E. BOERMA
Groningen - Amsterdam
Heerenstraat 58 Hokin 70
Dames en Heeren-
kleedermakerij
Coupeurs door het ge-
hele land te ontbieden

DOELMATIGE RECLAME VERGROOT DEN OMZET!! DE REFORMATIE

biedt een uitgezochte gelegenheid tot het maken van reclame onder koopkrachtig publiek

Vraag nog heden voorwaarden bij abonnement!

Gratis-verspreiding van „DE REFORMATIE“

Voor GRATIS-VERSPREIDING van lectuur aan
Hollandsche patiënten in binnen- en buitenland-
sche Ziekenhuizen, en Sanatoria, houdt de Leider
van het Muziek-Ensemble ten behoeve van
Ziekenhuizen,

J. P. C. MEEUWSE

VLIETSTRAAT 2 TE AMSTERDAM
zich gaarne aanbevolen voor gelezen
exemplaren van „DE REFORMATIE“.
300 INRICHTINGEN STAAN OP DE LIJST.

GENADE GENEEST

ZESTIEN SCHRIFTOVERDEN-
KINGEN UIT HET EVANGELIË
VAN LUKAS

DOOR
Dr. C. BOUMA
Geref. Pred. te Zwolle

TWEEDE DRUK

PRIJS IN GEHEEL LINNEN PRACHT-
BAND MET GOUDTITEL f 3.25
„Dit prachtboek verschijnt alleen
in prachtgewaad. Terecht. Een
juweel behoort gevat in edel
metaal.“
Het Zendingst. v. d. Geref. Kerken

Uitgave van
GEBR. ZOMER & KRONING - WAGeningen

Parochie-indeeling of Kerkplitsing

Een woord over den toestand en
de toekomst der Kerk
in de groote steden

DOOR
Dr. C. LINDEBOOM
Pred. bij de Geref. Kerk te Amsterdam.

Prijs f 0.35.
Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES.

VRAAGT PRIJS!
EN ONTWERPEN!
GLAS-IN-LOOD VOOR KERKRAMEN
CEVENUDIG EN GEFRAND-GESCHILDERD
NAAML. VENNOOTSCHAP G.B.V.
V. L. JOHNS VAN DER MEULEN
LEEUWARDEN
GRACHTSWAL 97-99
ARTISTIEKE BEHEER- EN KUNSTIGE BEHEER-
LAGE PRIJZEN-TALRIJKE AANBEVELINGEN

ZENDINGSLIEDEREN

verzameld door een onderwijzer eener Kinderzendingsschool.

Dit bundeltje bevat 38 Zendingssliederen, op daarbij
aangegeven, alom bekende wijzen, te zingen door kin-
deren en grootten. Te gebruiken zoowel op kinderzending-
scholen als op andere zendingssamenkomsten.

Prijs f 0.35; bij minstens 50 ex. à f 0.20 per ex.

GOES. OOSTERBAAN & LE COINTRE.

Heden verscheen:

MAANTJE PIK

IN ZIJN SCHOOLJAREN
EEN JONGENSBOEK

DOOR N. W. VAN DIEMEN DE JEL
MET TALRIJKE ILLUSTRATIES

Prijs f 2.25

GEBONDEN IN PRACHTBAND f 2.90

VOOR ONZE JONGENS 'T SUCCESBOEK VAN DIT JAAR

Nu kunnen ze smullen, —
onze Hollandsche jongens,
en hun hartje nog 'sophalen.
Want dit nieuwe boek van
Maantje Pik is nog 's eerst
kost voor hen.
Maantje Pik is een echte
jongen.
En 't hart van onze boys zal
popelen bij de lezing van
Maantje's avonturen.

Wie zijn jongens wat moeds
wil geven, koope dit boek.
't Is frissche, aantrekkelijke,
door-en-door echte jeugd-
lectuur.
Straks zullen onze jongens
't druk hebben over dit boek.
Want een boek als dit gaat
er in. En zulk een echt
Christelijk jongensboek heb-
ben we nodig.

BESTEL HET VANDAAG NOG!

J. H. KOK - UITGEVER - KAMPEN

Potloodslijpmachine „JUPITER“

NIET DE GOEDKOOPSTE, MAAR DE BESTE
PRIJS f 13.— (MET RESERVEMESJE)
ONMISBAAR VOOR KANTOREN, SCHOLEN, e. d.

VOORDEELEN BOVEN ANDERE MACHINES:

- 1e. Geen slijtage.
- 2e. Mesjes kunnen steeds nageleverd worden.
- 3e. Men behoeft het potlood bij het slijpen niet vast te houden. Het slijpen geschiedt zoodanig, dat het breken van punten niet behoort voor te komen.
- 4e. Potlooden kunnen geheel opgebruikt worden.

IMPORTEURS:

FIRMA OOSTERBAAN & LE COINTRE — GOES.

„De Reformatie“ is door zijn
grote oplage HET blad voor
FAMILIE-ADVERTENTIËN
Onze Geref. kringen ge-
heven daarmede te rekene.

Als deel III van de
25en jaargang der Christe-
lijke Bibliotheek verscheen:

JAN MURKEN

DOOR
DIDRICH SPECKMANN
DE PRIJS WAARVOOR
DIT WERK AFZONDER-
LIJK VERKOCHT WORDT
is f 2.50 inc., f 3.25
GEBONDEN

Fier en forsche teekent
schrijver den hoofdpersoon
van zijn verhaal, een ras-
echten boerenjongen. In
kens schiet men in de
lach over zijn dikwijls
komische ervaringen.
Zij die zich thans op de
Chr. Bibliotheek abonnee-
ren, ontvangen behalve
dit werk, de reeds ver-
schenen deelen:

KERSTBOEK 1924, royale
uitgevoerd prachtwerk in
kwarto formaat;
LIEFDE, door Anna Katter-
feld;

en later bij verschijning
JAN KORDAAT,
door L. Penning

De abonnementsprijs voor
een geheelen jaargang is
slechts f 5.— voor inge-
naaide en f 8.25 voor fran-
gebonden boeken, franco
per post f 0.75 hoogst.
Men kan zich te alle
tijde abonneren, ook door
tusschenkomst van den
Boekhandel.

De catalogus wordt op
aanvraag omgaand ge-
aan door den Uitgever

G. F. CALLENBACH
TE NUKERK

5c JA.
Medew.
C. B.
De J.
dam;
's-Grav.
Prof. D.
Tot nadere
Duitsche Kamp.
INHOUD: Ger.
Gods volk
vacant rekent
Geref. Kerk
maakt.
GE